

8 november 2009

Efeziërs 1:1

DE APOSTEL DIE HET LICHT HEEFT GEZIEN

De brief aan de Efeziërs staat in de toonsoort van het gebed. Daarom aandacht voor deze brief in het kader van het thema 'Bidden is het beste begin'. Voordat we beginnen te lezen is opnieuw de vraag belangrijk: Wat is de Bijbel eigenlijk voor boek? En ook: Wat moeten we aan met Paulus?

Bijbel

Er is veel verschil van visie rond de Bijbel. Ook veel orthodoxe christenen stellen steeds vaker de of de Bijbel wel van kافت tot kافت Gods woord is. Is dat niet een te massieve visie? Is de Bijbel niet veel meer een verzameling van inspirerende verhalen en getuigenissen, visioenen en brieven waarin het steeds weer gaat om mensen die God ontmoeten en God die mensen ontmoet?

Paulus

Ook Paulus kan niet vanzelfsprekend op de sympathie van iedere Bijbellezer rekenen. Velen vinden hem dogmatisch, ontoegankelijk (2 Pet. 3:16), rationeel, radicaal, masculien, fanatiek. Er zijn vooroordelen: vrouwenhaat, homohaat, fanatisme, dogmatisme, doemdenken... In een boek over Paulus (Patrick

Chatelion Counet, *Genie of misgeboorte? Zeven vooroordelen over de apostel Paulus*) wordt de volgende opsomming gegeven:

- 1 Volgeling of stichter
- 2 Jood of antisemiet
- 3 Seksist of feminist
- 4 Homohaat of mannenliefde
- 5 Doemdenker of bevrijder
- 6 Manager of mysticus
- 7 Rouwdouwer of man van gebed

Wat drijft deze Paulus? Waardoor komt het dat hij zo'n veelkleurige en veelzijdige (en ook misverstandwekkende) persoon is?

Doorbraakervaring

Paulus schrijft nadrukkelijk dat hij 'door Gods wil' apostel is. Hij heeft hier zelf niet naar gezocht. Integendeel: hij was een christenhater en vervolgde Jezus' leerlingen (zie 1 Kor. 15:8-9 waar Paulus zichzelf 'misbaksel' noemt). Een cruciale en radicale ommekeer kwam er toen hij Jezus ontmoette op de weg naar Damascus. Deze doorbraakervaring is een fundamentele en persoonlijke spirituele ervaring zonder welke we Paulus' brieven niet kunnen begrijpen. Op drie plaatsen in Handelingen wordt erover verteld (Hand. 9:1-19; 21:40-22:16; 26:1-19). Paulus verwijst er ook zelf meerdere malen expliciet naar (Gal. 1:13-16; 1 Kor. 9:1; 15:3-10; Ef. 3:2-4; Fil. 3:4-11). De bron van Paulus' veelzijdige bediening is deze visionaire ervaring waardoor de onverdraagzame en fanatieke vervolger werd

Van Paulus, door Gods wil apostel van Christus Jezus. Aan de heiligen in Efeze, aan de gelovigen die één zijn in Christus Jezus.

Efeziërs 1:1

getransformeerd in een bewogen en bevlogen navolger. Hij ontdekte wie de door hem gehate Jezus werkelijk was: "iemand die zo inspirerend en bevrijdend met de joodse religieuze traditie omging dat mensen opnieuw gingen voelen waar het in het jodendom om ging: om een God die voorbij alle wetten en tradities je soms even zó nabij kan zijn als je vader en moeder dat kunnen: als iemand bij wie je je onvoorwaardelijk thuis mag voelen" (Jo Tigcheler, *Paulus mysticus*, blz. 17). Deze doorbraakervaring ligt achter in onze oren zo dogmatisch klinkende uitdrukkingen als 'verzoening', 'rechtvaardiging', 'heiliging', 'vrijheid in Christus', 'luister van de Heer', 'genade', 'vergeving', 'geestelijke zegeningen'. Dat zijn niet allereerst theologische termen - het is ervaringstaal!

Zoektocht

Geloven in is niet altijd gemakkelijk en al helemaal niet vanzelfsprekend. We geloven zoekend en twijfelend. Maar het is de moeite waard om ons bij dat God-zoeken te laten inspireren door Paulus: hij formuleert niet een algemeen geldende geloofsleer maar geeft woorden aan een persoonlijke geraaktheid op de weg die hij ging.

Man met missie

Paulus, tot nieuw leven gekomen, wordt nu door Gods wil 'apostel'. Letterlijk betekent dat: gezondene. Iemand met een missie dus. Een enorme drive heeft

zich van hem meester gemaakt. Volledig vertrouwend op en zich in gebed overgevend aan zijn Heer gaat hij de weg die de Geest hem wijst. Zijn gedrevenheid is Geestvervuld en waarlijk missionair. Zo geeft hij inhoud en vorm aan het begin van de Jezusbeweging die door deze wereld ging en nog steeds gaat.

Verlichting

De gedrevenheid cirkelt altijd alleen om de ene naam: 'messias Jezus'. Paulus praat geen mensen naar de mond en is ook niet een rouwdouwende manager die nieuwe gemeenten uit de grond stamp, maar een hartstochtelijk liefhebber van Christus Jezus. Dit is zijn taak: het mysterie (3:3) Christus onthullen, zijn ondoorgrondelijke rijkdom (3:8) verkondigen. Dit is zijn intense verlangen (1:17-18): 'Moge de God van onze Heer Jezus Christus, de vader van alle luister, u een geest van inzicht schenken in wat geopenbaard is, opdat u hem zult kennen. Moge uw hart verlicht worden.'

- 1 *Herken je de vragen rond de Bijbel en rond de persoon van Paulus?*
- 2 *Wat doet de doorbraakervaring in Paulus' leven met jou?*
- 3 *Wat kun jij van Paulus leren?*

ds. Jos Douma
www.josdouma.nl